

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КРИЗОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ»

Спеціальність:	С4 Психологія
Освітній рівень:	другий (магістерський) рівень
Освітня програма:	Психологія

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Кризове консультування
Шифр та назва спеціальності	С4 Психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредити/90 год Лекції: 20 год Практичні заняття: 14 год Самостійна робота: 56 год
Терміни вивчення дисципліни	1
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	

Анотація курсу. Дисципліна «Кризове консультування» є невід’ємною складовою навчального плану підготовки здобувачів, що охоплює питання нормативних та ненормативних криз, а також специфіки психологічного консультування осіб у кризових станах.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення психологічних закономірностей кризових станів особистості, а також принципів, методів і технологій надання психологічної допомоги особам у різних кризових ситуаціях.

Метою курсу: ознайомлення студентів із сучасними чинниками виникнення кризових станів особистості, глобалізаційними тенденціями та основними етапами становлення кризової психології – від класичного психоаналізу до інтегративних тенденцій у роботі з людьми, котрі переживають кризові стани; забезпечити усвідомлення сутності «кризової» особистості; сформувати пізнавальний інтерес та готовність до вивчення внутрішніх конфліктів особистості, що є наслідком невротизації та дезадаптації у суспільстві.

Розкриття ролі особистості у трансформації кризових станів, оволодіння навичками психодіагностики кризових станів особистості, технологіями та навичками роботи з подолання кризових станів особистості

Завдання навчальної дисципліни: - оволодіння знаннями, що дають змогу оцінювати наслідки переживання кризових станів для особистості, інтеграція наукових підходів та концепцій, до розуміння змістовних прийомів роботи психолога із кризовою особистістю;

- оволодіння загальними методами і технологіями роботи з кризовими станами особистості, сучасними прийомами та техніками роботи при порушених дисгармонійних новоутвореннях особистості;

- осмислення особливостей роботи кризового психолога в установах різного типу, специфічних проблем, що постають перед психологом у контексті кризової психології;

- формування уявлень про місце і роль психологічної допомоги кризовим клієнтам у системі діяльності психологічної служби;

- навичками міжпрофесійної взаємодії та супервізії фахівців, що працюють із кризовими станами особистості.

Пререквізити навчальної дисципліни. Курс «Кризове консультування» тісно пов’язаний із проблематикою інших дисциплін, як Організація діяльності психологічних служб, знання яких необхідно здобувачам для вивчення курсу.

Програмні компетентності

Загальні компетентності	ЗК1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК4 Уміння виявляти ставити та вирішувати проблеми ЗК5 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності ЗК6 Здатність діяти на основі етичних міркувань ЗК7 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо ЗК8 Здатність розробляти та управляти проектами
Спеціальні компетентності	СК1 Здатність здійснювати теоретичний методологічний та емпіричний аналіз проблем психологічної науки та практики СК4 Здатність здійснювати практичну діяльність тренінгову психотерапевтичну консультаційну психодіагностичну з використанням науково верифікованих методів та технік СК7 Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах адаптуватися до нових ситуацій СК11 Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях СК13 Здатність застосовувати психолого-реабілітаційні підходи у роботі з населенням СК15 Здатність до застосування поглиблених знань з психології кризових ситуацій для здійснення психологічної підтримки та ефективної роботи зі

Тема 4. Психологічні концепції та підходи до вивчення ПТСР особистості	10		2			7
Тема 5. Особливості дії психічної травми в кризових ситуаціях (переживання гострого горя)	8					7
Тема 6. Структура, критерії та показники ПТСР	8		2	2		7
Тема 7. Кризова інтервенція	10		2			
Модуль 2 Особистісне зростання і особистісні кризи						
<i>Змістовий Модуль I Зміст діяльності психолога з кризовою особистістю</i>						
Тема 8. Особистість у часовому континуумі: “Я-реальне” і “Я-потенційне”	4			2		7
Тема 9. Основні етапи роботи з кризами	4		2			
Тема 10 Технології подолання криз “Духовного Я”, “Матеріального Я”, “Соціального Я” особистості			2	2		7
Всього годин за навчальний рік	90		20	14		56

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями, завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, інтерактивна дошка, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, умінь використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти 1-й семестр

	Поточний контроль знань												Модульна контрольна робота	Заїлік	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	20	20	100
Робота на семінарському занятті	1	2	1	2	1	2	2	1	2	1	2	1			
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Іноземна мова у професійній діяльності» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«А» - 18-20 балів;

«В» - 16-17 балів;

«С» - 14-15 балів;

«D» - 12-13 балів.

«Е» - 10-11 балів;

«FX» - менше 10 балів.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту. До іспиту допускається студент, який виконав усі необхідні навчальні завдання, визначені у навчальній програмі.

Підсумкова (семестрове) оцінка за дисципліну, що оцінюється за допомогою іспиту, складається з двох складових: результатів поточного оцінювання та оцінки за іспит.

Максимальна кількість балів за поточне оцінювання становить 60, а за іспит – 40.

Мінімальна кількість балів, необхідна для складання іспиту, становить 25.

Оцінка за поточну оцінку формується як сума балів, отриманих студентом під час семінарських/практичних занять, та будь-яких заохочувальних (бонусних) балів, якщо такі є.

Після оцінювання відповідей студента на іспиті викладач додає бали за іспит до балів, отриманих за поточну оцінку, щоб визначити підсумкову оцінку за курс.

Шкала оцінювання екзаменаційних завдань

Шкала	Загальна кількість балів	Критерії
Відмінно	30–40	Завдання виконано якісно; студент отримав максимальну оцінку за теоретичні знання.
Добре	20–29	Завдання виконано якісно, з достатньо високою часткою правильних відповідей.
Задовільно	10–19	Завдання виконано з середньою кількістю правильних відповідей; студент продемонстрував теоретичні знання з істотними помилками.
незадовільно з можливістю повторного складання	0–9	Завдання не виконано; студент продемонстрував теоретичні знання з істотними помилками.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота за кожною темою, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 бала за допомогою стандартизованих і узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно
1	1	0,75	0,5	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання студента протягом семестру використовується 100-бальна національна та ECTS шкала оцінювання.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ECTS оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	---

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Кризове консультування» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Кризове консультування» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Рекомендовані джерела інформації.

Основна:

1. Лазос Г. П. Психологічне консультування у кризових станах: Навчальний посібник. Київ: Логос, 2023. 240 с.
2. Осадько В. І., Осьодло В. І. Психологічна допомога військовослужбовцям в умовах бойових дій: Навчальний посібник. Київ: Золоті ворота, 2022. 312 с.
3. Мушкевич М. П., Федоренко Р. П. Психологія травми: теорія і практика: Монографія. Луцьк: Вежа-Друк, 2022. 356 с.

4. Титаренко Т. М. Життєстійкість особистості у воєнний час: посібник. Київ: Видавництво Каніщенко, 2023. 198 с.
 5. Кокун О. М. Психологічна підтримка населення в умовах тривалої війни: Методичні рекомендації. Київ: ІП НАПН України, 2021. 144 с.
 6. Kanel K. A Guide to Crisis Intervention. 7th Edition. Boston: Cengage Learning, 2023. 320 p.
 7. James R. K., Gilliland B. E. Crisis Intervention Strategies. 9th Edition. Belmont: Brooks Cole, 2024. 720 p.
 8. Echterling L. G., Presbury J., McKee J. E. Crisis Intervention: Promoting Resilience and Resolution in Troubled Times. 4th Edition. New York: Routledge, 2022. 386 p.
 9. Collins S., Collins B. A. Crisis and Trauma: Counseling and Intervention in Diverse Settings. 2nd Edition. London: Pearson, 2025. 412 p.
 10. World Health Organization. Psychological First Aid: Guide for Field Workers. Geneva: WHO Press, 2023 (Updated Version). 104 p.
- Додаткова:
11. Герман Д. Травма та шлях до видужання: наслідки насильства від домашнього деспотизму до політичного терору. Перекл. з англ. Львів: Видавництво Старого Лева, 2023. 416 с.
 12. Ван дер Колк Б. Тіло пам'ятає все: як пережити травму за допомогою тіла, розуму та душі. Перекл. з англ. Київ: Vivat, 2022. 512 с.
 13. Worden J. W. Grief Counseling and Grief Therapy: A Handbook for the Mental Health Practitioner. 6th Edition. New York: Springer Publishing Company, 2024. 336 p.
 14. Pearlman L. A. Strategies for Self-Care in Crisis Work: Preventing Secondary Traumatic Stress. New York: Guilford Press, 2022. 188 p.
 15. Kiser L. J. Family-Informed Crisis Intervention: Strengthening Resilience in Families. Washington: APA Books, 2022. 245 p.